

Hermeneutische kritiek

Infobrochure

Eerste semester

Hermeneutische kritiek

Algemene informatie

De Bijbel lezen met wetenschappelijke bril

Geloven in de 21^e eeuw

De kerk en het christelijke geloof raken steeds meer in opspraak. Naast de schandalen die de katholieke kerk teistert, klinkt ook **toenemende kritiek op de inhoudelijke concepten** die in de Bijbel hun oorsprong hebben. Hoe kunnen we in de postmoderne cultuur en de uiterst diverse wereld van vandaag de Bijbelse boodschap vertolken? Moeten we onze rede uitzetten of negeren om te geloven? Over deze cruciale vragen buigt de lessenreeks '**Hermeneutische kritiek**'.

We toetsen daarin de Bijbels overlevering aan hedendaagse wetenschappelijke inzichten. De lessen zijn een oefening in verklaren. Hermeneutiek is immers afgeleid van het Griekse woord '*ermeneuo*' dat formuleren, vertalen of verklaren betekent. Het gaat daarbij om **iets onbegrijpelijks over te zetten in bekende termen**. De bekwaamheid of de kunst van het verklaren houdt rekening met enerzijds de context van de tekst en anderzijds de hedendaagse leefwereld.

De kritische benadering die we in deze lessenreeks hanteren, betreft de traditie die vanaf de verlichting in de westerse cultuur ingang vond. Kritisch denken heeft voornamelijk te maken met **onderscheidingen maken** en dit met het **doel vast te stellen of een bewering waar, gedeeltelijk correct of helemaal ongeldig is**. De vraag hoe we tot zekere kennis komen, vormt het decor van de kritische methode.

In vier lessen behandelen we de voornaamste thema's van het Bijbelse geloof.

Programma

DONDERDAG 5 OKTOBER 13:30–15:00 uur

Antropologisch mensbeeld

Het grootse onderscheid tussen de antieke en moderne wereld schuilt in het mensbeeld. Sinds 200 jaar zijn we op de hoogte van het ontstaan van de soorten en de afstamming van de mens. We peilen in deze les naar overeenkomsten tussen het Bijbelse scheppingsrelaas en de evolutietheorie. Sluiten schepping en evolutie elkaar uit? Hoe rijmen we de idee dat een eeuwenlange natuurlijke evolutie de mens tot stand bracht met de stelling dat God de mens schiep op de zesde dag?

Begeleiding: Prof. Dr. J. Temmerman

Donderdag 19 oktober 13:30-15:00 uur

Seculariteit en verlossing

De christelijke verlossingsleer die Paulus op voortreffelijke wijze uit de Hebreeuwse geschriften opdiepte, vertoont een apocalyptische toonzetting. Het einde is nabij, de verlossing is op handen. In de moderne seculiere wereld zijn we begaan met het 'hier en nu'. Hoe kunnen we de messiaanse verlossing vertolken voor moderne oren?

Begeleiding: Prof. Dr. J. Temmerman

Donderdag 9 november 13:30-15:00 uur

Vergeestelijking van geschiedenis als *telos*

Heeft de geschiedenis een doel (*telos*)? Of draaien we lukraak rond in een uithoek van het immense heelal? De christelijke traditie legde de grondslag van het vooruitgangsgeloof, gezien God een plan heeft met de wereld en dit plan in Jezus Christus heeft geopenbaard. Daartegenover doemt het nihilisme op, de volkomen zinloosheid van mens en wereld. De hermeneutisch kritische methode leert ons onderscheid maken en de Bijbelse overlevering vertolken.

Begeleiding: Prof. Dr. J. Temmerman

Donderdag 23 november 13:30-15:00 uur

Mythologie en waarheid

Tot voor kort maakte de stelling dat het Bijbelse narratief een hoog mythologisch gehalte heeft in kerkelijke kringen nog veel ophef. Nu hebben de cultuurwetenschappen het mythische denken voor een groot gedeelte in kaart gebracht en staan de evidenties voor deze stelling buiten discussie. Een mythe bevat immers een kern van waarheid. We zullen in deze les de waarheid opdiepen uit de Bijbelse verhalen.

Begeleiding: *Prof. Dr. J. Temmerman*